

ԳՈՐԾՆԱԴՊԵՍ ՃԻՇՂ ԶՕՐԱՇԱՐՎԸ՝ ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՅՍՕՐ ...

Posted on January 13, 2019 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Մերթ Գ. Տերտերեան, Երեւան, 30 Սեպտեմբեր 2018

Ուշադրութիւն, ուշադրութիւն՝ Արեւմտահայաստանը կ'ապրի այսօր, իրաւականօրէն՝ գործնապէս՝ ճիշդ զօրաշարժի մը շնորհիւ, պետական մտածողութեան արդիւնք՝ իրատես տեսլականի մը հիման վրայ

Տարագիր Արեւմտահայութիւնը այսօր կը բաժնուի երկու մեծ խումբերու: Մէկը՝ **մոռցած Ե** կամ **մոռացութեան տուած**... Արեւմտահայաստանը, **դարձած Ե՝** ՏԱՐԱԲԼԱԿ արեւմտահայ աշխարհացրիւ բեկորներ, ՀԱՅՄԱԹԼՈՍՆԵՐ... «Ուր Հաց՝ Հոն Կաց»ի նշանաբանով, **անհատական բարօրութեան** մղումով, անգիտանալով՝ **հաւաքականը**...: Միւսը՝ կը գիտակցի իր ՏԱՐԱԳԻՐԻ իրաւավիճակը, **մոռցած չէ Արեւմտահայաստանը, կառչած Ե** իր Հայ ինքնութեան պահպանումին: **Սակայն**, այս խումբը՝ իր կարգին, կը բաժնուի երկու **իրարմէ տարբեր** ենթախումբերու: Մէկը՝ **Նախաձեռնող իրաւատէրներու**, իսկ միւսը՝ **աղաչող պահանջատէրներու**...

Մերթ Գ. Տերտերեան, Երեւան, 30 Սեպտեմբեր 2018

Ուշադրութիւն, ուշադրութիւն՝ Արեւմտահայաստանը կ'ապրի այսօր, իրաւականօրէն՝ գործնապէս՝ ճիշդ զօրաշարժի մը շնորհիւ, պետական մտածողութեան արդիւնք՝ իրատես տեսլականի մը հիման վրայ

Տարագիր Արեւմտահայութիւնը այսօր կը բաժնուի երկու մեծ խումբերու: Մէկը՝ **մոռցած Ե** կամ **մոռացութեան տուած**... Արեւմտահայաստանը, **դարձած Ե՝** ՏԱՐԱԲԼԱԿ արեւմտահայ աշխարհացրիւ բեկորներ, ՀԱՅՄԱԹԼՈՍՆԵՐ... «Ուր Հաց՝ Հոն Կաց»ի նշանաբանով, **անհատական բարօրութեան** մղումով, անգիտանալով՝ **հաւաքականը**...: Միւսը՝ կը գիտակցի իր ՏԱՐԱԳԻՐԻ իրաւավիճակը, **մոռցած չէ Արեւմտահայաստանը, կառչած Ե** իր Հայ ինքնութեան պահպանումին: **Սակայն**, այս խումբը՝ իր կարգին, կը բաժնուի երկու **իրարմէ տարբեր** ենթախումբերու: Մէկը՝ **Նախաձեռնող իրաւատէրներու**, իսկ միւսը՝ **աղաչող պահանջատէրներու**...

Աղաչող պահանջատէրները՝ ոչ մէկ նախաձեռնութիւն կ'առնեն՝ Արեւմտահայաստանի **գործնական ազատագրութեան** համար, եւ կը բաւականանան՝ Հայոց Յեղասպանութեան **լոկ բարոյական, պղատոնական** ճանաչումը **մուրալով ուրիշներէն**, նոյնիսկ՝ Մեծ Եղեռնի **պատասխանատու** տէրութիւններէն...: Եւ՝ Մեծ Եղեռնի 100-րդ տարելիցին անգամ **նոյնը մնացին**, եւ **մոռցան, կամ մոռացութեան տուին** Արեւմտահայաստանի **հողային դատը, աններելի** սրբապղծութիւն գործելով՝ սիոնական «**Անմեռուկ**»ը որդեգրելով իբր խորհրդանիշ, **ոտնահարելով** Մեծ Եղեռնի նահատակներուն, Արեւմտահայաստանի հայաթափումին ու զաւթումին յիշատակը,

քանի որ Մեծ Եղեռնի գլխավոր հեղինակը՝ **Սիոնիզմն** էր, որ **յօրինեց Մեծն Թուրանի առասպելը** եւ **ծրագրեց** Փանթուրքիզմի առաջադրանքը, որուն առաջին քայլը պիտի ըլլար՝ **հողային անմիջական կապ ստեղծել** Թուրքիոյ եւ Ազրպեյճանի միջեւ՝ ճամբէն **վերացնելով** Արեւմտահայաստանի եւ Արեւելահայաստանի **խոչընդոտները**, հասնելու համար Կեդրոնական Ասիա եւ մինչեւ Չինաստան: Փանթուրքիզմի այս ծրագրին հեղինակներն էին՝ հունգար, լեհ, ֆրանսացի, գերմանացի ու աստորիացի **հրեայ սիոնական պատմագիրները՝ Արմինիոս Վամպելին, Զոնսթանթին Պոռտեցքին, Լեոն Զահեօնը, Ալպրոբ Զոհենը** եւ **Ֆրանց Ֆոն Վերները**, գործածելով թրքական ծածկանուններ՝ **Մուսթաֆա Ճելալետտին Փաշա, Թեքին Ալի** եւ **Մուրատ Էֆենտի...**: Սիոնիզմի յօրինած Մեծն Թուրանի առասպելը եւ մշակած Փանթուրքիզմի ծրագիրը կը ծառայէն Արեւմուտքի իմփերիալիստ տերութիւններու դէպի Արեւելք ծաւալելու ծրագրին..., որ ուղղուած է նաեւ՝ բարեբախտաբար Ռուսաստանի եւ Պարսկաստանի դէմ...:

Հայոց Յեղասպանութեան **լոկ բարոյական, պղատոնական** ճանաչումը **աղաչելով մուրացող** այս պահանջատերներու ենթախումբը՝ **չգիտնալ ձեւացուց** այն, որ այսպիսի ճանաչումներուն մեծագոյն մասին նշանակութիւնն էր. «**Այո՛, եղեր է Հայոց Յեղասպանութիւն, կը ցաւակցինք, իրաւունք ունիք, բայց՝ առնելիք չունիք**»...

Բացառութիւն կը կազմեն այն ճանաչումները, որոնք **փոքրաթիւ են՝ լուրջ, անկեղծ եւ իրաւաքաղաքական նշանակութիւն ունին**: Այսպիսիներ են միայն՝ **Վենեզուելլայի, Ռուսաստանի, Կիպրոսի եւ Չուիցերիոյ** ճանաչումները, որոնք **ոչ միայն կը ճանչնան, այլեւ՝ կը դատապարտեն, եւ՝ հողային հատուցումը արդար կը նկատեն**

Նախաձեռնող իրաւատերներու խումբը կը բաղկանայ երեք ջոկատներէ՝ ԱՍԱԼԱ, ՏԱՀԲ եւ Արեւմտեան Հայաստանի Շարունակուող Պետութիւն

1. ԱՍԱԼԱ (ASALA)

Արեւմտեան Հայաստանի Ազատագրութեան Հայ Գաղտնի Բանակի (ԱՀԱՀԳԲ) քաջասիրտ, սրտոտ եւ անձնագրի զինուորագրեալները՝ քալեցին **զինեալ պայքարի** ուղիով, տուին **հերոս նահատակներ**, որոնց յիշատակութեան օրը՝ **7 Օգոստոսն** է: Ասոնք յաջողեցան յաղթական դուրս գալ իրենց զինեալ պայքարէն, Արեւմտահայաստանի ազատագրութեան դատին ի նպաստ կատարելով **միջազգային զինեալ ցնցիչ քարոզչութիւն**, որ աւելի լայն արձագանգ գտաւ **օտար** զանգուածային լրատուութեան միջոցներուն մէջ, քան՝ հայկականին...: Այս **զինեալ քարոզչութեան** իբր արդիւնք ունեցանք **երկու նշանակալից իրաւական շահեր**, եւ մէկ **բուրժուական** շրթնային միջազգային ճանաչում՝ Եւրոխորհուրդին կողմէ:

Իրաւական երկու շահերն էին՝ Պերթրանտ Ռասելի հիմնած **ժողովուրդներու Մնայուն Դատարանի** 1983 թուի վճիռը, որ Տարագիր Արեւմտահայութեան **աշխարհացրիւ եւ բազմապատակ** բեկորները ճանչցաւ որպէս՝ **միասնական ժողովուրդ** եւ ոչ թէ

հայմաթրոսներու զանգուած: Ասիկա կարելոր ճանաչում մըն էր, որ մենք կարենայինք օգտուհիլ Ալճերիոյ մայրաքաղաքէն բխած ժողովուրդներու իրաւանց Տիեզերական Հռչակագրէն, 1976 թուին: (Օրինակ՝ այս հռչակագրի Յօդ. 3-րդը կ'ըսէ. «Ամէն ժողովուրդ որ արտաքսուած է իր երկրէն՝ իրաւունքը ունի հոն վերադառնալու»...: Դժբախտաբար, հայ քաղաքական միտքն ու մամուլը, որոնք յետամնաց են, անտեղեակ մնացին այս խիստ կարելոր տիեզերական հռչակագրէն, որ փոքր ժողովուրդներուն համար՝ շատ աւելի նպաստաւոր հռչակագիր մըն է քան Մարդու իրաւանց Տիեզերական Հռչակագիրը)

Երկրորդ իրաւական շահը այն էր, որ տարի մը ետք, 1984 թուին, այս անգամ ալ՝ կոմունիստ Լեւիո Պասսոյի Անուան Հիմնարկին Վենետիկի մէջ կայացուցած Միջազգային Սիմփոզիումը, որուն կը մասնակցէր նաեւ՝ Մեթր Դոկտ. Ռուբէն Պօղոսեան Հալէպէն, մանրամասնօրէն ճշդեց, ժողովուրդ համարուելու համար, Միջազգային Հանրային իրաւունքին պահանջած հինգ նախապայմանները, որոնց չորսը (պատմամշակութային) արդէն կը լրացնէին Տարագիր բեկորները, եւ կը մնար լրացնելու նաեւ՝ 5-րդ կազմակերպչական նախապայմանը. ստեղծել Տարագիր Արեւմտահայուրեան բեկորներուն կեդրոնական, ներկայացուցչական (ընտրովի) եւ միակ լիազօր կառոյցը, որ կրնար ուրեմն ստանալ միջազգային իրաւական անձնաւորութիւն (personne juridique internationale), եւ դառնալ՝ Միջազգային Հանրային իրաւունքի ենթակայ (sujet) եւ իր այս կարգավիճակով կրնար ներկայանալ միջազգային ատեաններու առջեւ, եւ պահանջել՝ Արեւմտահայաստանի անկախ պետութեան ճանաչումը եւ վերականգնումը

Սակայն, այս ամէնուն անձանօթ մնացին աւանդական կուսակցութիւններուն բոլոր ղեկավարներն ու անոնց հովանաւորած մամուլը... որ մեծապէս թերացաւ՝ իր 4-րդ իշխանութեան պաշտօնը կատարելու պարտականութեան մէջ, քանի որ չունէինք եւ չունինք ազատ մամուլ: Ցաւով եւ ափսոսանքով կ'ըսեմ՝ թէ այս մասին գրողները եղանք միայն՝ Մեթր Դոկտ. Ռուբէն Պօղոսեանը, եւ՝ աւելի հետեւողականօրէն՝ համեստս...:

Գաղտնի Բանակը ունեցաւ առիթը գործադրելու երեսունէ աւելի յաջող գործողութիւններ, որոնց մէջ՝ ռազմաքաղաքականօրէն մեծագոյնները հանդիսացան այն ուղղակի ճակատումները, որոնք տեղի ունեցան հայ ազատամարտիկներուն եւ թուրք զինուորներուն ու ապահովութեան ուժերուն միջեւ...: Այս մասին յանձնարարելի է կարդալ հայրենի յառաջապահ եւ յանձնառու գրող Կարօ Վարդանեանի վէպը՝ «Պայթումներ Անգարայում՝ Եւ... Ոչ Միայն» խորագրով, գրական ու գեղարուեստական բարձր ճաշակով եւ բանաստեղծական վարակիչ շունչով: (Եղան նաեւ մի քանի զուտ ահաբեկչական գործողութիւններ, շեղած ըլլալով՝ սկզբնական ստրատեգիական ընդհանուր նախագիծէն, ինչպէս գրողիս բացատրեց հերոս Վազգէն Սիսլեան՝ աննախատեսելի դիպուածներու պատճառով: Եւ՝ Մեծն Աւետիք Իսահակեանն է ըսողը. «Բախտի կռանը կամքն է թէեւ՝ բայց դիպուածն է տիրական»...)

Գաղտնի բանակը կազմակերպեց նաեւ **Ա. Համահայկական Համագումարը**, Փարիզի ճափոնական Nikro պանդոկին մէջ, ուր սպրդած էին՝ ամերիկեան իմփերիալիզմի CIA-ի եւ ֆրանսական իմփերիալիզմի DST-ի գործուղած ոմն Հելվաճեանն ու Արա Թորանեանը, որոնք ճարպկօրէն սահած էին Համագումարի **Բանաձեւի Յանձնախումբին** մէջ: Այս երկուքը՝ ի զուր փորձեցին բանաձեւին մէջ անցընել այնպիսի պարբերութիւն, ըստ որուն, Համագումարի քննարկումներուն ընթացքին հնչած է նաեւ այն պնդումը, թէ՛ **առաջնահերթը** Արեւմտահայաստանի ազատագրումը չէ, այլ՝ Սովետ Հայաստանի ազատագրումը՝ սովետական դաժան լուծել...: Յանձնախումբի ատենապետը՝ յանձնառու եւ յառաջապահ արձակագիր Գեորգ Աճեմեան, կտրուկ կերպով մերժեց այս **ապակողմնորոշող** առաջարկը, զոր այդ երկուքէն մէկն անգամ չէր համարձակած ներկայացնել քննարկումներու երեք օրերու ընթացքին... իսկ ատենադպիրը՝ տողերս գրողը, մոխրացուց այդ ազգաքանդ եւ **ամերիկեւսիոնաթրքական** իմփերիալիստներուն ծառայող առաջարկը... եւ՝ Յանձնախումբը, **մեծամասնութեան ձայնով** տապալեց՝ մեր ժողովուրդին երեք մեծ թշնամիներուն զեղծարարութիւնը, որ հիմնովին կը հակասեր Համագումարի **միակ նպատակին**, որ Արեւմտահայաստանի ազատագրումն էր Փանթուրքական բռնագրաւումէն:

Գաղտնի Բանակի զինեալ քարոզչութիւնը յաջողեցաւ Արեւմտահայաստանի ազատագրումին դատը դարձնել **միջազգային քաղաքականութեան հարց**, որ իր բուն նպատակն էր: Որովհետեւ՝ ոչ երէկ եւ ոչ ալ այսօր, մենք ունինք **զինեալ ազատագրութեան** պահանջած բոլոր նախապայմանները, ՕԹԱՆ-ի մեծագոյն բանակներէն մէկը ունեցող Թուրքիոյ դէմ: Քանի որ մենք՝ երկրին մէջ չունինք տեղական մարզուած ու զինուած բանակ, իսկ դուրսէն յարձակող բանակը, ըստ ռազմագիտական կանոնին, պետք է ունենայ ներսի բանակի ուժին եռապատիկը... ոչ ալ ունինք Թուրքիոյ մարդուժը, որ այսօր 82 միլիոն է...: Սակայն, մենք ունինք **իրաւաքաղաքական աւելի մեծ ուժ** քան Թուրքիան, եւ այս ուժին դիմեց ՏԱՀԶ-ը, քալելով **իրաւաքաղաքական ուղիով**, ինչպէս պիտի տեսնենք: (Յիշենք, թէ մեր ականդական կուսակցութիւններուն կազմած բոլոր «**Հայ Դատի Յանձնախումբ**»երը արդէն կրնային եւ ըրին **միայն** Հայ Դատի **քարոզչութիւն**, եւ այդ ալ՝ **կրաւորական, աղաչական, աղերսական** քարոզչութիւն միայն, եւ ոչ թէ **միջազգային ցնցիչ քարոզչութիւն**...)

- 1. **ՏԱՐԱԳԻՐ ԱՐԵՒՏՏԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՍՓԻՒԹԵԱՆ ՔՈՆԿՐԵՍԻ (ՏԱՀԶ) ջոկատը** քալեց **իրաւաքաղաքական** պայքարի ուղիով: Այս **ջոկատը** ուզեց ստեղծել Միջազգային Հանրային Իրաւունքին պահանջած **կազմակերպչական** նախապայմանը՝ Տարագիր Արեւմտահայութեան **կեդրոնական, ներկայացուցչական** (ընտրովի) եւ **միակ լիազօր կառոյցը Համահայկականօրէն**՝ երեք տասնամեակ քարոզեց, բացատրեց, լուսաբանեց եւ պաշտպանեց ՏԱՀԶ-ի ծրագիրը, եւ՝ ի զուր **սպասեց բոլորի մասնակցութեան**՝ համահայկական ոգիով, պետական մտածելակերպով, որոնք բացակայեցան Տարագիր

Արեւմտահայութեան աւանդական կուսակցութիւններու ղեկավարութեան մօտ, մեր աւանդական **անմիաբանութեան**, հատուածականութեան, եւ մասնաւորաբար՝ ծանօթ կուսակցութեան **մենատիրական մոլուցքին** եւ **ինքնանպատակութեան ախտին** պատճառներով...:

Տողերուս հեղինակը՝ Մեթր Դոկտ. Ռուբէն Պօղոսեանի հետ միասին, եղաւ ՏԱՀԶ-ի կառաւարին շոգեկառքը (locomotive). գրեց՝ 100-է աւելի յօդուածներ, հրատարակեց՝ հինգ գիրքեր եւ հինգ գրքոյկներ, կազմակերպեց՝ հրապարակային քննարկումներ, բազմաձայն զրոյցներ եւ հարցախոյզեր, Պէյրութի, Հալէպի, Դամասկոսի, Նիկոսիոյ եւ Լոնտոնի մէջ: Չինուորագրուեցան ոչ միայն հասարակական կազմակերպութիւններ՝ Լիբանանահայ Գրական Շրջանակ, Թեհրանահայ Գրական Շրջանակ, Հալէպի Ուրֆայի Վերածնունդ Մշակութային Միութիւն եւ Ֆրանսայի Հայ Երիտասարդաց Միութիւն (JAF, Jeunesse Arménienne de France), այլեւ՝ մի քանի հարիւր Տարագիր Արեւմտահայեր, որոնց շարքին երեւելի դէմքեր եւ մօտ 50 մտաւորականներ, ինչպէս՝ Պէյրութէն՝ Վահե-Վահեան, Արմէն Դարեան, Գեորգ Աճեմեան, Դոկտ. Մարտիրոս Գուշաքճեան, Դոկտ. Երուանդ Քասունի, Յովհաննէս Աղպաշեան, Լեւոն Վարդան, Արամ Սեփեթճեան, Դոկտ. Գեորգ Եազըճեան, Դոկտ. Մինաս Գոճայեան, Գեղարդ կայքէջի տնօրէն եւ խմբագիր Տիգրան Աբրահամեան, Թեհրանէն՝ Գալուստ Խանենց, Աստղիկ Խանինեան, Խաչիկ Խաչեր, Նիկոսիայէն՝ պատմագետ Դոկտ. Ազապի Նասիպեան, Փարիզէն՝ պատմագետ Դոկտ. Արթիւր Պէյլերեան, ջրաելեկտրագետ Նուպար Մարթայեան եւ Բիւզանդ Արապեան, Հալէպէն՝ բժշկապետ Տոքթ. Ռոպեր Զեպեճեան, Մեթր Դոկտ. Ռուբէն Պօղոսեան, սրտաբան եւ բանաստեղծ Տոքթ. Գեորգ Թեմիզեան եւ Ազնիւ Գիրիշեան, Դամասկոսէն՝ Վարուժան Սալաթեան, Մովսէս Հալաճեան, Անդրանիկ Արարատ (Նաճարեան), Անդրանիկ Շահպէտերեան եւ Սրբուհի Տէրտերեան-Սարգիսեան, Լոնտոնէն՝ գեղանկարիչ, երգիչ եւ երաժշտագետ Փրոֆ. Խաչատուր Փիլիկեան, թատերագետ, Շէքսպիրագետ եւ սինեմագետ Յովհաննէս Փիլիկեան, Աւստրալիայէն՝ Դոկտ. Ալետիս Եափուճեան, Գերմանիայէն՝ Փրոֆ. Ժիրայր Քոչարեան, Շուէտէն՝ Դոկտ. Փրոֆ. Արամայիս Միրզախանեան, Ուփսալայէն՝ Երուանդ Խոսրովեան եւ ուրիշներ...:

ՏԱՀԶ-ի կողմնակիցները՝ ընդհանուր առմամբ, Ձախ կամ կոմունիստ էին, եւ **մենք չկազմեցինք Նոյնիսկ՝ ՏԱՀԶ-ի Նախաձեռնող յանձնախումբ**, որպէսզի Ձախին եւ կոմունիստին հանդէպ **անգիտակ գերզգայունները չպոյքորեն ՏԱՀԶ-ի համահայկական ծրագիրը**: Եւ **ի զուր սպասեցինք** երեսուն տարի... բայց մեր խօսքը մնաց՝ **ձայն բարբառոյ յանապատի...**: Կ'երեւի թէ՛ **մենք սխալեցանք**, եւ ուրիշ **ջոկատ** մը սկսաւ կազմակերպուիլ՝ **մասնակիէն**, հասնելու համար **ընդհանուրին**: Այդ գործնապաշտ **ջոկատը** եղաւ **երրորդը**

1. **ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒՈՂ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ**

2004 թուին, խումբ մը յանձնառու, յառաջապահ եւ պետական մտածելակերպ ունեցող

արեւմտահայեր կը հիմնադրեն **Արեւմտահայ Ազգային Խորհուրդ**, եւ Արմենակ Աբրահամեանը կ'ընտրեն ԱԱԽ-ի նախագահ, եւ կ'որոշեն՝ **իրաւականօրէն շարունակել** արդէն իսկ **անցեալին անկախ ճանցուած** Հայաստանի պետութիւնը, **ստեղծելով** այդ պետութեան **հիմնական կառոյցներուն սաղմերը**: Տասնամեայ յամառ ջանքերով եւ հետեւողական լուռ, **ոչ-ցուցադրական**, այլ՝ **երկար շունչի** եւ **աննկուն կամքի** աշխատանքներով, 2014 թուին, մօտ 18 հազար արեւմտահայ **Նորագիր քաղաքացիներու ձայներով** կ'ընտրեն՝ շարունակուող պետութեան **խորհրդարանը**, 64 երեսփոխաններէ բաղկացած, որոնք կը ներկայացնեն 10 հայկական գաղթօճախներ եւ գրաւեալ Արեւմտահայաստանի մէջ ապրող կարգ մը համայնքներ...: Այսպիսով՝ խորհրդարանին կու տան **Նախնական ներկայացուցչական** հանգամանք, լրացնելով Միջազգային Հանրային Իրաւունքին պահանջած երկրորդ **կարեւորագոյն Նախապայմանը**, յառաջիկային լրացնելու համար՝ **կեդրոնականի** եւ **միակ լիազօրի** հանգամանքները:

Նորընտիր խորհրդարանը կ'ընտրէ շարունակուող Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան առաջին նախագահը՝ յանձինս Արեւմտահայ Ազգային Խորհուրդի նախագահ Արմենակ Աբրահամեանի: Ապա՝ խորհրդարանը վստահութիւն կու տայ նախագահին կողմէ նշանակուած **առաջին վարչապետին** կազմած դահլիճին:

ՄԱԿ-ի բնիկ ժողովուրդներու Փորձագիտական Յանձնաժողովին (կազմուած 2007 թուին) **կ'անդամակցի** Արեւմտահայ Ազգային Խորհուրդը, որուն նախագահը **կը մասնակցի Յանձնաժողովի Նստաշրջաններուն եւ կ'ունենայ ելոյթներ**, բացատրելով Հայ Հողային Դատի մանրամասնութիւնները:

Արեւմտահայաստանի **Նախագահը** կը հրատարակէ նախագահական հրամանագրեր, իսկ **վարչապետը**՝ որոշումնագրեր, որոնց շարքին՝ Սեւրի դաշնագրի ստորագրումը, Արեւմտահայաստանի շարունակուող պետութեան կողմէ: Տեղի կ'ունենայ դահլիճի կազմի եւ վարչապետի փոփոխում եւ ներկայիս վարչապետը կը դառնայ՝ սուրիահայ երկրաչափ Գառնիկ Սարգիսեանը:

Յառաջիկայ Նոյեմբերի վերջերէն մինչեւ Դեկտեմբեր 8, տեղի պիտի ունենան՝ Արեւմտահայաստանի շարունակուող պետութեան խորհրդարանական նոր ընտրութիւններ, անոր կազմը բարձրացնելով **75 երեսփոխանի**, եւ մասնակցող արձանագրուած քաղաքացիներու թիւը աւելցնելով **202ափեւի կերպով՝** 18 հազարէն վեր: Ընթացիկ երկու ամիսներուն պիտի շարունակուին նոր քաղաքացիներ ապահովելու աշխատանքները՝ զօրացնելու համար խորհրդարանի **ներկայացուցչական** հանգամանքը: Արդէն այսօր յայտնի իրողութիւն է այն, որ Արեւմտեան Հայաստանի շարունակուող պետութեան խորհրդարանը՝ Տարագիր Արեւմտահայութիւնը **ներկայացնող միակ ընտրովի կառոյցն է**, որ կը ներկայացնէ **բոլորը**՝ առանց քաղաքական եւ յարանուանական խտրականութեան, ինչ որ կը հաստատէ անոր ոչ միայն ներկայացուցչութիւնը, այլեւ՝ **համահայկականութիւնը**

Արեւմտեան Հայաստանի շարունակուող պետութեան **քաղաքացին** դառնալու համար կայ դիմումի հարցարան մը, զոր լրացնելով եւ ստորագրելով պետք է յանձնել ձեր գտնուած երկրին մէջ անոր ներկայացուցիչին, կամ՝ email info@warmeniagov.com: Եւ՝ **քաղաքացիութեան անձնաթուղթ** ստանալու համար, պետք է ստոր կցել ձեր լուսանկարը՝ անցագրերու չափով, եւ վճարել, Լիբանանի պարագային, 40 ամերիկեան տոլար՝ որպէս այս պետութեան ծախսերուն մասնակցութիւն, քանի որ այս պետութիւնը տակաւին չունի պետական գանձ, եւ մասնաւանդ՝ **Նիւթապէս կախեալ չէ** ունէ կուսակցութենէ կամ պետութենէ:

Իսկ խորհրդարանի անդամ դառնալու թեկնածութիւն առաջադրողները, պարտին լրացնել յատուկ հարցարան, եւ իրենց գտնուած երկրին մէջ ապրող արեւմտահայերէն 200 անձի քուէն իր թեկնածութեան: Փոքր գաղթօճախներու պարագային, այս թիւը կրնայ նուազեցուիլ:

Թեկնածուներու անունները եւ լուսանկարները պիտի ցուցադրուին պետութեան կայքէջին վրայ՝ info@warmeniagov.com Իսկ գրաւեալ Արեւմտահայաստանէն եկած թեկնածութիւններուն մէկ մասին միայն անուն-նկարները պիտի չցուցադրուին, ապահովական մտահոգութեամբ...:

Այս գրութեան նեղ սահմանին մէջ կարելի չէ անդրադառնալ այս պետութեան գործունեութեան բոլոր մանրամասնութիւններուն: Ան ունի ատոնց մասին տպուած շարք մը տեղեկագրեր եւ գրքոյկներ, զորս կարելի է ստանալ, դիմելով ներկայացուցիչին կամ կայքէջին:

Անցնող 14 տարիներուն ընթացքին (2004-2018) այս **ջոկատը** կատարած է դանդաղ բայց **հետեւողական անընդմէջ** աշխատանքներ՝ **աստիճանական յառաջխաղացքով**, որուն **թափին արագացումը** նաեւ կախեալ է այդ չմասնակցողներու **դրական մօտեցումէն...**

ՏԱՀԶ-ի **ջոկատին** նկատմամբ՝ չմասնակցող, **անտարբեր կուսակցութիւններու** մօտեցումը եղաւ **բացարձակ ժխտական... անհասկնալիօրէն**

Սակայն, այս **երրորդ ջոկատին** նկատմամբ, **անտարբեր** չգտնուեցան ցարդ 20 հազար արեւմտահայեր: Ատոնց թիւի բազմապատկումին՝ պարտաւոր է սատարելու հայ մամուլը, որ ցարդ կը պահէ **աններելի, հայու անվայել, յանցաւոր** լռութիւն մը, մեղսակից դառնալով՝ անտարբեր, անպտուղ եւ ամուլ «**աղաչող պահանջատերներուն**», փոխանակ սատարելով՝ «**նախաձեռնող իրաւատերներուն**»...: Արհեստավար մամուլ մը, որ **մենատեր** կուսակցութեան մը **դազէթա**-ն չէ, պարտաւոր է՝ ընթերցողին տեղեկացնել իր՝ թէ՛ հաւնած եւ թէ՛ չհաւնած եղելութիւնը, դէպքը կամ երեւոյթը, ազատօրէն գովելով իր հաւնածը եւ դատապարտելով՝ իր չհաւնածը, ընթերցողին եւս տալով այդ երկուքին ազատութիւնը...: Այդ է՞րբ է որ Հայ Մամուլը պիտի **բարձրանայ արհեստավարժութեան** մակարդակին, իր վրայէն թօթափելով **միականի դազէթաճիի** թանձր մրուրը...:

Ունկնդրողին, միաժամանակ՝ լսողին ու հասկցողին շատ բարեւ...:

Նաեւ՝ իւրաքանչիւր **աղքատ** արեւմտահայ, իբր **ազգային տուրք**, պարտի իր այս պետութեան մուծել **ամիսը մէկ տողարի** լուման... **միջակը՝** իր ամսական եկամուտին **տարին մէկ առ հարիւրը, հարուստը՝** իր ամսական եկամուտին **տարին մէկ առ հարիւրը**, իսկ **միլիոնատերը՝** իր հարստութեան **տարին մէկ առ հարիւրը**... այսպիսով՝ **կաթիլներ քիչ-քիչ կը դառնան մեծ լիճ**... կը ստեղծուի Արեւմտեան Հայաստանի շարունակուող պետութեան Ազգային Սևտուկը, եւ անոր այժմ գործող **տկար** հեռուստա-ընկերութիւնը **հազարապատիկ** կը զօրանայ եւ կը հասնի բոլոր հայկական գաղթօճախներուն... եւ **կը հազարապատկէ** իր քաղաքացիներուն թիւը, եւ կը կարողանայ խօսիլ միլիոնաւոր արեւմտահայերու անունով, **միլիոններու ձայնով**, միջազգային ատեաններու առջեւ...: Ապա նաեւ՝ կը զօրացնէ այժմ իր հրատարակած «**Հայրենիք**» պաշտօնաթերթի տարեկան պիւտճէն, զայդ հասցնելու համար բոլոր հայկական գաղթօճախներուն:

Եւ տակաւին, այսպիսով՝ ալ աւելի **լսելի եւ ընդունելի** կը դառնայ, մօտերս, յետ խորհրդարանի նոր ընտրութեան, անոր ներկայացնելիք դիմումը՝ ՄԱԿ-ին անդամակցելու համար: Եւ առաջին հերթին, ՄԱԿ-ի Ընդհանուր Ժողովը՝ Բնիկ Ժողովուրդներու Փորձագիտական Յանձնաժողովին ալ յանձնարարութեամբ, կրնայ ընդունիլ Արեւմտեան Հայաստանի շարունակուող պետութիւնը որպէս **դիտորդ անդամ**... ինչպէս է պարագան **Պաղեստին անկախ պետութեան**, որ չունի ճանաչուած սահմաններով հող... բայց ընդունուած է որպէս ՄԱԿ-ի **դիտորդ անդամ** պետութիւն: Հետագային, այս երկու պետութիւնները կրնան ընդունուիլ նաեւ՝ որպէս ՄԱԿ-ի **լիիրաւ անդամ**, երբ՝ յառաջիկայ երկու տարիներուն (2019-2020), նոր **բազմաբեւեռ** աշխարհակարգին մէջ, կը բարելաւուին Արեւմուտք-Արեւելք յարաբերութիւնները, որ երաշխիքն է **համաշխարհային խաղաղութեան**, ինչ որ խիստ հաւանական կը թուի ըլլալ այս ընթացքով, եւ՝ իբր հետեւանք, ՄԱԿ-ի Ապահովութեան Խորհուրդն ալ պիտի տայ իր հաւանութիւնը՝ այս երկու պետութիւններուն **լիիրաւ անդամ** դառնալու **իրաւունքին**, յարգելով **ժողովուրդներու ազատ ինքնորոշման իրաւունքը**, որ ոչ միայն *erga omnes* **բոլոր բոլորին պարտադիր իրաւունք մըն է**, այլեւ՝ բոլոր պետութիւններուն **պարտաւորութիւնն է, օգնել՝ ինքնորոշուող ժողովուրդին**: Ասիկա՝ ոչ միայն իրաւունք-պարտաւորութիւն կու տայ եւ կը դնէ Արեւելահայաստանի պետութեան՝ **օգնելու** Արեւմտեան Հայաստանի պետութեան, այլեւ՝ Արցախի անկախ պետութեան, եւ Նոյնպէս՝ բոլոր անդամ պետութիւններուն, վերջնականօրէն փակուած կը հռչակէ Արցախ-Ազրպէյճան **շինծու հակամարտութիւնը**: Որովհետեւ՝ Արցախ-Ազրպէյճան «**հակամարտութիւն**» ըսուածը **գոյութիւն չունի** Միջազգային Հանրային Իրաւունքին մէջ, քանի որ ըստ միջազգային իրաւունքի տրամադրութիւններուն՝ Արցախի ինքնորոշման **իրաւունքին**, Ազրպէյճան չի կրնար **հակադրել** իր հողային ամբողջականութեան **սկզբունքը... իրաւունքը** պարտադիր ուժ ունի բոլորին համար՝ *erga omnes* է, մինչդեռ **սկզբունքը** հակադրելի է **ուրիշ պետութեան** ծաւալելու փորձին դէմ: Այլ

անդամակցելու թուականը:

Կանխայայտ ողջոյններ եւ ջերմ շնորհաւորանք՝ այս կոչը ունկնդրող, բայց եւ լսող ու ըմբռնող, անմիջապէս գործի անցնող բոլոր արեւմտահայերուն:

ՄԵԹՐ Գ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

Երեւան, 30 Սեպտեմբեր 2018

